

דבר המזכ"ל

חברי התנועה היקרים, ה' עימכם!

תנועת נוער במובן עמוק שלה היא תנועה שנעה ומניעה את המציאות. היא תנועה שבה יש לנוער כוח נעורים, ולכן הוא שפועל ומקדם את העולם למקום טוב יותר מתוך אחריות ותחושת שליחות.

בשעה שקיבל הנביא ירמיהו את שליחותו מהקב"ה לקרוא לעם ישראל לתיקון ולתשובה, הוא ענה לקב"ה: "הֲנִי לֹא יִדְעֹתִי דְבַר כִּי נַעַר אֶנְכִּי" (ירמיהו א, 1). הקב"ה ענה לו בתגובה: "אַל תֹּאמַר נַעַר אֶנְכִּי" (שם, 2). המדרש מרחיב בפירושו: הלא לנער אני אוהב, שנאמר "כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל אֶאֱהָבֶהוּ" (הושע יא, א). דווקא את הנער הקב"ה מחפש כדי שיוביל תיקון וגאולה.

החבורת שאתם אוחזים בידכם מבטאת מהפכה עמוקה שמתנהלת זה כמה שנים בתנועת בני עקיבא. מהפכה זו אומרת שליכולת של הנוער לנער ולשנות את המציאות יש דרך, כלים ושיטת עבודה שבה אתם, בני הנוער, מקבלים את שרביט ההובלה בתנועה.

היסודות אשר נבנו בשבט שבו גדלתם, כל אחד ואחת מכם, לאורך השנים בתנועה, לצד השייכות לחבורת חבריאי ב' שאליה נכנסתם בשנה האחרונה, משמשים תשתית חזקה לפעול למען המחויבות שלנו לחנך דור נאמן ומסור לתורתו, לעמו ולארצו.

תוכנית השיבוצים כל עניינה לומר שלכל חניך וחניכה בתנועה, בכל גיל, יש מקום להשפיע, מסגרת לפעול בה, והסניף הוא לב רוחני וערכי שבו אנחנו ממשיכים להיות שותפים ודרכו לנער את המציאות מתוך תפיסה חינוכית ומקצועית.

בתפילה שתקופת השיבוצים תעבור בנחת ובשמחה ונזכה שכל אחד ואחת מאיתנו ימצאו את תפקידם ושליחותם בהובלת התנועה!

בברכת חברים לתורה ועבודה,

יגאל קליין

מזכ"ל

תוכן העניינים

5	לוח זמנים
7	סניף בני עקיבא - מבוא
10	ניהול חבריא ב'
12	מבנה העבודה בחבריא ב'
12	קבוצת השייכות העיקרית: חבריא ב' ושבטי חב"ב
15	תוכנית דרוך - השנה הראשונה בחבריא ב'
16	צוותים ותפקידים
17	צוות נחשון
20	צוות הדרכה
23	תפקידי השמיניסטים - תפקיד שני
25	תהליך השיבוצים
25	שיבוצי השמיניסטים
27	שיבוצי צוותים
39	תרשים זרימה לצוות מחוז - לניהול תהליך השיבוצים
42	שו"ת שיבוצים
46	נספחים

עמישב

שילוב

כלל התפקידים בחוברת מנוסחים בלשון זכר לשם נוחות הקריאה,
אך מתייחסים לשני המינים כאחד.

עריכת לשון: חנה פורטגנג

עיצוב: סטודיו בת עמי

לוח זמנים

שיבוצי צוותים

עד י"ט באייר 10.5

מפגשים והיכרות עם השבט, חשיפת התהליך לחברי השבט, למדריכים ולהורים, סגירת מסגרת עשייה קבועה לצוות נחשון

עד ג' בסיוון 23.5

מיפוי צרכים, ישיבת אישור והגדרת תחומי הערכה סניפיים

עד כ"א בסיוון 10.6

פגישות אישיות ומילוי טופסי חוות דעת

עד ל' בסיון 19.6

מילוי מחוונים

עד כ' בתמוז 9.7

ישיבות אישור שיבוץ ולאחריהן הודעות

עד ה' באב 23.7

ערעורים ותשובות

המשך פעילות השבט, שיחות אישיות עם המדריכים, יציאה למחנה סיירים

שיבוצי השמיניסטים

עד י' בסיוון, 9.6

ישיבת אישור
שיבוצי שמיניסטים

עד י"ט באייר, 10.5

מיפוי צרכים
והגדרת תפקידים

סניף בני עקיבא

מבוא

מטרתנו היא שהסניף יהיה מקום משמעותי ומרכזי בחיי חניכיו. סניף משמעותי הוא סניף פעיל ואקטיבי, מעצב ומשפיע על חיי חניכיו, מעורב ורלוונטי לחברה ולסביבה שבה הוא פועל. קיומו או אי-קיומו של הסניף הם בעלי השפעה אישית, חברתית וציבורית. מרכזיותו של הסניף בחיי החניכים נצרכת בלבבות, משאירה חותם עמוק ומשפיע בכל תחומי החיים וממשיכה להשפיע במגוון תחנות בהמשך הדרך.

סניף משמעותי ישפיע על חיי החברים בו, החניכים וכלל חברי הסניף, ועל חיי החברה שבה הוא פועל: על הקהילה, השכונה, העיר או היישוב. סניף שלחברים בו יש אור בעיניים, תחושת דחיפות ובהירות לעשייה ושיח, הוא סניף היוצר תסיסה רוחנית וחברתית ומציע דבר נדיר וייחודי.

חברי הסניף ירגישו אחריות כלפי החברה והקהילה שסביבם ויראו בעצמם שחקנים מרכזיים אשר יכולים לחולל שינוי ולהשפיע מתוך רצון להוביל במרחב שבו הם פועלים. סניף המבין את חשיבותו וכוחותיו לא יישאר בשולי הקהילה שלו, הוא ירגיש באופן תמידי את האחריות והיכולת שלו להשפיע על המציאות ולשנותה. חברי הסניף יקבלו עליהם אחריות על הקהילה וייענו לכל אתגר חברתי ורוחני בה. הם יפעלו ויובילו מעשים של צדק ומעשים של חסד לפי הצורך והיכולות. כתוצאה מכך ירגישו החניכים היטב שהם חלק ממקום משמעותי ויחוו את כובד האחריות שבכך. אין דבר מגדל ומעצים מזה.

סניף שמבין וחי את המהות שלו, לא יוכל לוותר על שום חניך בשום גיל. מקומו של הסניף כחלק מהחברה מותאם ומשווין בכל מקום לחברה הסובבת אותו, ויכולתו להיות בעמדת מפתח משפיעה ומעצבת חיים אינה מאפשרת לנו לוותר על אף חניך אחד. הוא יתבע מעצמו להרחיב את השורות ולחבר חניכים רבים ככל האפשר להיות שותפים לאוצר הגדול שהסניף מציע.

מכיוון נוסף, כאשר בפני הסניף ניצבות משימות רבות, חשובות, נחוצות ומגוונות כל כך, נזדקק לכמה שיותר חברים לשותפות עמוקה בעשייה ובהובלת הסניף. אין לנו זכות לוותר על אף אחד, לא בגילים הצעירים ולא בגילים הבוגרים, לא בשבטים ולא בצוותים. הסניף יהיה משמעותי בעבור החניכים הצעירים ולא יפסיק להיות משמעותי גם בעבור החברים הגדולים יותר: גם הם ימשיכו להתחנך, לגדול ולהתפתח לאורך שנים.

זה החזון שלנו.

התוכנית המוגשת לכם כאן היא צעד חשוב בדרך של הסניפים למימוש חזון זה. תוכנית זו היא כלי מנחה ליצירת סניפים כאלה ביישובים, בערים, בשכונות, בקיבוצים ובמושבים.

עיקרי התוכנית

- **הקמת סגל סניפי המורכב מצוותים המובילים את הסניף, מבססים ומעמיקים את עבודתו:** צוות ההדרכה יהיה הזרוע החינוכית של הסניף, והוא יפעל ברצינות, בעקביות ובמקצועיות. צוות נחשון יהיה הזרוע המשימתית של הסניף, והוא יפעל מלא להט, תעוזה ויוזמה. הצוותים יובילו יחד את הסניף ויחנכו את חניכיו בדרך תורה ועבודה לאור התפקידים והמשימות העומדות על הפרק, באופן משמעותי המשפיע הן על חברי הסניף והן על הקהילה שבה הסניף נמצא.
- **קיום קבוצה משמעותית בכל גיל:** בני עקיבא פועלת בחבורה. הדרך בה בני עקיבא פועלת את פעילותה החינוכית, מעצבת זהות ומשפיעה על חיי החברים בה, נעשית באמצעות השייכות לחבורה ולשבטים. התוכנית תובעת מהסניפים לשמר ולפתח את הקבוצות המשמעותיות ולהעמיק את ההתרחשות החינוכית בקבוצה גם בגילי חבריא ב' בקבוצה מודרכת קבועה ומחויבת.
- **העצמת הקומונרית:** הקומונרית היא מנהלת הסניף; היא שמובילה את הצוותים ואת השבטים והיא שמנהלת את תהליך השיבוצים לתפקידים בצוותים. כאשר

עומדת קומונרית בראש הסניף, מתאפשרת לסניף הזדמנות לצאת מאזור הנוחות שלו ולהיות סניף מחדש ויוצר מציאות לאור החלטות שאינן מובנות לו מאליהן. התוכנית מעניקה לקומונרית כלים נרחבים לעשות זאת ומבטיחה לה גיבוי וסיוע רציפים מהתנועה.

■ **דאגה לכל חניך וחניכה:** הסניף אינו יכול לאפשר לעצמו לוותר על אנשים. הם בניו. התוכנית נועדה לוודא שהסניפים אינם מפספסים אף חבר אחד. היא מאפשרת לחניכים רבים למצוא תפקיד מתאים להם וכן להמשיך להיות חברים פעילים בחבריה ב' ובשבת. התוכנית מציעה לשאוף להעמיד תפקיד לכל חבר בסניף ולהעמיק בעבורו את שייכותו לשבת, שימשיך להתקיים ולהשפיע על חיו. כמו כן תוודא התוכנית שתהליך השיבוצים יהיה מכבד, מקצועי ורגיש.

■ **המשכיות הסניף:** שמיניסטים בסניף - סניף משמעותי הוא מקום שהולכים בו מחיל אל חיל, שהחברות והעשייה בו אינן עניין של ילדים שכאשר הם מתבגרים הם מביטים על הסניף בנוסטלגיה, כזיכרון ילדות בלבד. הוא מוציא לפועל משימות חשובות, ועל כן החברים בסניף מרגישים מחויבות להמשיך בפעילות בו ככל האפשר. נוסף על כך ריבוי השבטים והצוותים מחייבים שכבת הנהגה משמעותית בסניף, והשמיניסטים בתנועה נרתמו לכך ויקבלו עליהם תפקיד נוסף בהובלת הסניף.

ככה צריך להיראות סניף של בני עקיבא, לא פחות. יש לנו עוד הרבה עבודה, אבל אנחנו ניגשים אליה בשמחה ובחשק. סניפי בני עקיבא כולם יהיו משפחתיים, פורצים ומובילים בדרך תורה ועבודה.

ניהול חבריא ב'

פתיחה

חברי חבריא ב' בתנועת בני עקיבא הם לב פועם של לימוד ועשייה. חבורה הנדרשת להמשיך ולהתקדם, ועם זה לקבל אחריות במגוון תחומים. תנועת בני עקיבא מחויבת להמשיך את המעשה החינוכי בכל גיל ושלב בתנועת הנוער. מחויבות זו נובעת ממחויבות חינוכית כלפי כלל החניכים ומחתיירה עמוקה להגשמת ערכי התנועה ולמילוי המשימות הלאומיות העומדות לפתחה של התנועה.

חברי חבריא ב' של בני עקיבא פועלים במסגרת השבט. השבט משמש קבוצה חברתית משמעותית שהחברים חשים שייכות אליה ובה הם מתפתחים ומתחנכים. נוסף על כך משתלבים חברי חבריא ב' המעוניינים בכך בתפקידי הובלה והנהגה בצוותי הסניף.

קומונרית הסניף היא האחראית לפעילות חבריא ב' של הסניף.

שווח הגילים בחבריא ב': שלב המעבר מ'חניך' בחבריא א' ל'חבר' בחבריא ב' מתרחש עם קבלת שם השבט החדש, בסיומו של חודש הארגון בכיתה ט'. קבלת שם השבט אינה רק שקס סמלי, אלא מהווה שינוי מהותי בהגדרת השבט מבחינה חינוכית, אידאולוגית ומעשית. תקופת החברות בחבריא ב' נמשכת עד סוף כיתה י"ב, ולאחר מכן עוברים החברים לחבריא ג', לאגף ההגשמה, ולעיתים אף ממשיכים לפעול בתנועת הבוגרים.

הקומונרית - מנהלת הסניף

מנהלת הסניף והמובילה שלו בכל התחומים היא הקומונרית. על הקומונרית לנהל ולהוביל את כל מעגלי חבריא ב' בסניף - את שבטי חבריא ב', את הצוותים המרכיבים את סגל הסניף ואת קהילת חבריא ב'. תפקיד הקומונרית לוודא שכל חברות הסניף עובדות היטב בעבודה משמעותית ומקדמות את חבריהן.

הקומונרית תנהל את צוות חבריא ב'. צוות זה יורכב ממדריכי השבטים, מרכזי הצוותים וממדריכי השחר ויונתן בכל סניף שבו פועלות תוכניות אלו. על הקומונרית לערוך ישב"ץ חודשי להובלת צוות חבריא ב' בסניף. הצוות יפעל לקידום מסגרות חבריא ב' באופן חינוכי ומעשי, יתכנן את הפעילויות הסניפיות לחברי חבריא ב' וייצור חיבור בין מגוון המסגרות הפועלות בחבריא ב'.

נוסף על כך, תערוך הקומונרית ישיבות פרטניות תכופות לרכזי הצוותים ולמדריכי השבטים בצוות חב"ב לפי תפקידיהם, כדי לעקוב אחר פעילותם וללוותה, לנהלה ולכוונה.

הקומונרית תקבל הכשרה רוחנית ומקצועית על ידי התנועה והמחוז במסגרת ימי הכשרה ובסיליקו"נים, על מנת שיהיו לה הכלים הדרושים לניהול חב"ב בסניף על כל זרועותיו. בהמשך, תקבל ליווי על ידי הרכזים המלווים כדי להבטיח את הצלחתה בתחום זה.

מבנה העבודה בחבריא ב'

קבוצת השייכות העיקרית: חבריא ב' ושבטי חב"ב

מסגרת השייכות הבסיסית של כל חבר וחברה בתנועת בני עקיבא היא השבט. השבט הוא לב ליבה של תנועת הנוער גם בשנות חבריא א' וכמובן בשנות חבריא ב'. השבט הוא המרחב החברתי המאפשר היווצרות חברויות ויצירת חוויות משותפות.

סרטון השבט -
חפשי במרכז הדרכה
לקומונרית בחיפוש
חופשי את המושג 'השבט'

החברים בחבריא ב' ימשיכו להיות חברים בשבט, וחברותם בשבט בשנות חבריא ב' תעמיק את שייכותם ואת חיבורם לתנועת בני עקיבא. השבט בחבריא ב' הוא שבט פעיל ויוזם שבו חברי השבט שותפים לתהליכים החינוכיים הקורים בו ואחראים להם. חברי השבט מוזמנים להוביל בסניף מיזמים ופעילויות לפי רצונם ויכולתם.

כדי להצליח להעניק לכל חבר בחבריא ב' קבוצת שייכות משמעותית אשר אינה תלויה בתפקיד בסניף יש להקפיד על שלושה דברים עיקריים:

■ **קבוצה מוגדרת** - שמירת השבט כקבוצה מוגדרת הוא המפתח להצלחת השבט להמשיך ולהיות קבוצת השייכות המרכזית, המשמעותית והמכוננת בעבור החברים בו. השבט בחבריא ב' צריך להמשיך לתפקד כקבוצת השייכות המרכזית של החברים בסניף, לחברי השבט המכהנים בתפקיד ולשאינם מכהנים בתפקיד, כאחד.

השבט הוא מעגל שבו כולם שווים, וכולם זקוקים לו כדי להמשיך ולגדול גדילה רוחנית, תנועתית וחברתית.

בסניפים שבהם יש צורך או רצון לאחד את שבטי חבריא ב' לקבוצה אחת ייעשה האיחוד מתוך שימת דגש על בניית קבוצה משמעותית ומלוכדת ובתשומת לב לקיום תחושת שייכות והתפתחות חינוכיות. גם בסניפים אלו יפעלו חברי כיתה ט' כשבט אורגני עד תחילת כיתה י'.

חברים משולבים ימשיכו את פעילותם בשבט גם כחברי חבריא ב' בכלל המסגרות.

■ מדריכים - לכל שבט בחבריא ב' יהיו מדריך או מדריכה.

המדריכים יחזקו את המעגל השבטי, את השייכות הקבוצתית, ינהלו קשר אישי ויהיו אחראים לגדילה החינוכית והרוחנית של חברי השבט באמצעות פעולות קבועות ופעולות שיא.

כיתה ט' - מדריכי השבט ששובצו שנה קודם.

כיתה י' - מדריכי השבט ימשיכו לשנה שלישית (אם יבקשו המדריכים לסיים את תפקידם לאחר שנתיים, ישובצו שמינסטים להדרכה בשבט זה).

כיתות י"א-י"ב - בסניפים שיש בהם פעילות שבטית יאותרו מדריכים בתיאום עם רכז חבריא ב' המחוזי. המדריכים יכולים להיות מתנועת הבוגרים, בוגר חוזר, מתנדבי שירות לאומי, חברי אגף הגשמה, רכזים בשכר או חברי השבט שימונו כנציגיו.

את המדריכים תמנה הקומונרית, המחוז יסייע ככל האפשר באיתורם. לאורך השנה יכשיר רכז חבריא ב' המחוזי את מדריכי חבריא ב', הקומונרית תלווה את המדריכים באופן קבוע, ושלוש פעמים בשנה ייערכו שיחות ליווי שישתתפו בהן הקומונרית, מדריכי השבט, רכז חבריא ב' המחוזי, ובעת הצורך רכז מלווה.

■ **שגרה** - שבטי חבריא ב' ייפגשו בקביעות לפחות פעם בשבועיים, בזמן קבוע ובמקום קבוע. הפעולה תועבר בזמן שבו כל חברי השבט, גם אלו הפעילים בצוותים, יוכלו להשתתף השתתפות מלאה. התנועה תציע תוכנית חינוכית לשבטי חבריא ב'. תוכנית זו תספק הזדמנות להעמיק בענייני מנהיגות, זהות, שליחות, ציונות דתית ובדרכה האידאולוגית והמעשית של התנועה. התוכנית החינוכית תשלב לימוד, חוויה ועשייה ותיבנה בהתאמה לגיל ולנושאים התנועתיים.

קהילת חבריא ב' - חברי חבריא ב' פעילים יחדיו בפעילויות משותפות בשגרת הסניף כחבורת חבריא ב'. בכל הפעילויות יושם דגש על תהליך חינוכי סדור, יחס אישי ובניית קבוצה משמעותית ומשנה חיים. פעילויות במסגרת חבריא ב': פעולת חבריא ב' מדי ליל שבת, תפילות בסניף ואירועי שיא חברתיים וערכיים לאורך השנה במסגרת הסניף, המחוז והתנועה.

חברי צוות חבריא ב' (מדריכי השבטים ורכזי הצוותים) הם שיחשבו על אופי הפעילות לשבטי חבריא ב' ויארגנו את הפעילות, בהובלת הקומונרית.

מפעלים - לוח השנה התנועתי יכלול מפעלים ארציים ומחוזיים לשבטי חבריא ב'. מפעלים אלו לא יתקיימו במקביל למפעלי חבריא א', כדי לאפשר לכלל חברי השבט להשתתף. היציאה למפעלים השבטיים תהיה בהובלת מדריכי השבט. במקומות שבהם פעיל שבט חבריא ב' תהיה היציאה למפעל השבטי לחברי שכבת הגיל בלבד.

תוכנית דרוור - השנה הראשונה בחבריא ב'

לאחר הכניסה הרשמית לחבריא ב', הנעשית לאחר קבלת השם של השבט החדש במוצאי שבת הארגון של כיתה ט'. מאותו הרגע חניכי השבט הופכים לחברי חבריא ב' בתנועה. המעבר לחבריא ב' הוא מעבר מכוון המסמל בגרות, שייכות, אחריות ומחויבות לערכי התנועה ולדרכה.

השנה הראשונה בחבריא ב' היא שנה חשובה מאוד בביסוס השיח התנועתי והערכי, בהעמקתו וביצירת שינוי בעמדת הנפש של החניכים. כההליך מרכזי בשנה זו יפעיל כל סניף את תוכנית דרוור בהובלת מדריכי השבט. תוכנית דרוור היא תוכנית ייחודית לשבט החדש שמטרתה להכין את השבט עם כניסתו לחבריא ב' לתהליך משמעותי שבו יהפכו חבריו "ממקבלים לנותנים", לחשוף לפניו את מגוון התפקידים בצוותים השונים בסניף ולהפעילו במשימות שונות. תהליך השיבוצים נעשה כחלק מהתוכנית, ואינו פעולת הסיום שלה. לאחר השיבוצים יש להמשיך את התוכנית במסגרת השבט עד לאחר מחנה סירים.

את תוכנית דרוור מוביל רכז חבריא ב' המחוזי. באחריותו להכשיר את צוות המחוז, את הקומונריות ואת מדריכי השבט, לנהל את התוכנית וללוותה לאורך השנה.

תוכנית דרוור -
חפשו במרכז הדרכה
בחיפוש חופשי 'דרור'

מפעלים - מסע השבט החדש בחנוכה, מסע לילי בעקבות שיירת הל"ה, טיול מחוזי בט"ו בשבט, מסע פסח מחוזי ומחנה סירים.

צוותים ותפקידים

נוסף על השייכות לשבט בכיתות י' וי"א ישובצו חברי חברי ב' המעוניינים בכך לתפקידים בהובלת הסניף. סניף בני עקיבא מונהג על ידי שני צוותים: צוות הדרכה וצוות נחשון. יחד מהווים הצוותים את סגל הסניף. כדי לעמוד בכל היעדים שהתנועה מייעדת לסניפיה יש צורך הכרחי בצוותים השונים. בתנועת בני עקיבא יש מגוון סניפים, ובסניפים שבהם אי אפשר להקים את כל הצוותים בשנה זו של השיבוצים, יש לראות בהם יעד חשוב ולעשות כל מאמץ להעמידם בשנים הקרובות.

חברות בצוות אינה סותרת את היות החבר פעיל בשבט ובפעילויות חברי ב', ואף להפך. אנו מצפים מחברי הצוותים להיות פעילים מרכזיים במסגרות חברי ב' ולשאוב מהן את הכוח לתפקידם.

- מיון ושיבוץ - השיבוצים לסגל הסניף נעשים בתהליך מיון סדור ואחיד במחצית השנייה של כיתה ט', כחלק מתוכנית דרוו.
 - משך התפקיד - הכהונה בצוותים בסניף תימשך שנתיים (בכיתות י' וי"א), למעט מדריכי השבט החדש, שיכהנו כשלוש שנים וימשיכו בתפקיד גם במהלך כיתה י"ב. חברים אחרים שירצו להמשיך למלא תפקיד בסניף יוכלו לעשות זאת על פי הצורך בתפקידי שמיניסטים (התפקידים מפורטים בהמשך).
- שינוי או יציאה מתפקיד לאחר שנה: המינוי לתפקיד הוא לשנתיים, אך לאחר שנה בתפקיד תיערך בחינה מחדשת ומשוב לכל אחד מחברי הצוות, לקראת המשך מילוי התפקיד שנה נוספת. לחברים תינתן אפשרות לסיים את כהונתם בצוותים לאחר שנה או לבקש לעבור לצוות אחר מבין הצוותים המובילים את הסניף. את בקשתם תשקול הקומונרית בהתאם לצורכי הסניף ובהתאם לאופי החניך.

- רכזי הצוות - בכל צוות תהיה דמות בוגרת אשר תרכז את פעילותו, תכשיר את חבריו ותלווה אותם. דמות זו יכולה להיות קומונרית הסניף, שמיניסט או שמיניסטית, בת שירות לאומי או רכז בשכר. רכז הצוות יוכשר הכשרה מקצועית על ידי רכז מהמחוז וילוו אותו הרכז המלווה של הסניף והקומונרית. רכזי הצוותים שותפים בהובלת חבריא ב' בסניף והם חלק מצוות חבריא ב'.
- הכשרה - כל הצוותים ובעלי התפקידים יוכשרו הכשרה מקיפה, ילוו ליווי מקצועי בתפקידים ויקבלו כלים להצלחה בתפקידם. ההכשרות והליווי הם חלק מחובת התפקיד. ההכשרות יינתנו במסגרת סמינריונים מחוזיים, ימי הכשרה במחוז ובסניף לאורך השנה.
- סגל - לקראת אירועים מיוחדים ולפחות פעמיים בשנה (לפני חודש הארגון ולפני הקיץ) תערוך הקומונרית מפגש העצמה והכשרה לכלל סגל הסניף - צוות הדרכה, נחשון וארגון.

צוות נחשון

צוות נחשון אחראי לתחום העשייה וההשפעה הציבורית של הסניף והתנועה ומוביל אותו מתוך קיום הלכה למעשה של רעיון תורה ועבודה. צוות נחשון הוא הערובה שהסניף ישפיע על המתרחש סביבו בקהילה ובחברה, ובפעילותו הוא מוביל את הסניף להשפעה כזו.

סרטון צוות נחשון -
חפשי במרכז הדרכה
לקומונרית בחיפוש חופשי
את המושג 'צוות נחשון'

מבנה התפקיד:

1. עשייה שבועית קבועה - העשייה של צוותי נחשון תהיה סדירה ותתקיים בזמן ובמקום קבועים. באחריות הקומונרית המשבצת לבנות מיזמי עשייה קבועים לצוות מתוך חיבור לצורכי הקהילה שסביב הסניף וליכולת הצוות. על העשייה יוחלט לפני שייכנסו חברי הצוות לתפקיד. ההשתתפות בעשייה הקבועה היא חובת כל חברי הצוות.

בצוות נחשון יהיו חברים בין חמישה לעשרים חברים. חברי הצוות יוכלו להיות משובצים למשימה אחת או לכמה משימות. בסניפים שיש בהם צורך או אפשרות, כדאי להקים צוות נחשון נוסף.

להרחבה בנושא ראו בנספח מציאת מסגרת עשייה לצוות נחשון עמוד 49

2. **ישיבת צוות** - אחת לשבוע תתקיים ישיבת צוות נחשון. הישיבה מיועדת להכשרת הצוות למשימתם הקבועה, ליצירת מוטיבציה, לגיבוש ולהעמקה בנושאי תורה ועבודה ובהשפעת הצוות על החברה כלפי חוץ. כמו כן בישיבה יתכננו חברי הצוות את פעילותם השגרתית - במשימתם ובסניף - וכן את אירועי השיא שהם עתידים להוביל. הנוכחות בישיבות היא חובה המוטלת על כל חברי הצוות. רכז הצוות ינהל את הישיבות. כל פעילויות הצוות ייערכו במבנה הסניף.

בעת הצורך יערכו רכזי צוות נחשון גם ישיבות לצוותים קטנים וגם ישיבות אישיות לחברים. קומונרית הסניף תצטרף לישיבות ככל שתוכל ועל פי הצורך.

3. **שגרת השבת לצוות נחשון** - הצוות ישתתף בפעילות הסניף השגרתית ובפעילות של חברי ב' במהלך השבת. הצוות יעמוד במפקד הסניפי בכל שבת, ולאחר המפקד יתאסף ללימוד או לכל פעילות צוותית אחרת.

4. **הובלת עשייה והתנדבות לכלל חברי הסניף** - צוות נחשון אחראי לרתימת הסניף להשפעה ציבורית ולעשייה התנדבותית בקהילה. הצוות יוביל פעילויות עשייה והתנדבות לכלל שבטי הסניף על פי הצורך והיכולת. הפעילויות יועברו בתיאום עם מדריכי השבט ובשיתופם.

5. **הובלת פעילויות מחאה ומשימות לאומיות** - נוסף על שגרת הצוות יירתמו חברי הצוות למשימות לאומיות ויוציאו לפועל פעילויות תגובה על אירועים שקורים בגזרת הסניף או בחברה הישראלית וכן פעילויות מחאה והפגנה על עוולה או כל מיזם נקודתי אחר. אפיף זה מעניק לחברי הצוות את האפשרות ליזום ולהוביל לקראת מיזם עשייה לאומית שיבחר, ילמד הצוות את הנושא ויוכשר אליו. בעת הצורך יגייס הצוות צוותי נחשון נוספים או שבטים מחבריי ב'. את העשייה ילווה רכז הצוות, והיא תתואם עם רכז חבריי ב' המחוזי.

חברי צוות נחשון יהיו ראש חץ למשימות תנועתיות שהתנועה תבחר לפעול בהן. מפעלים מחוזיים וארציים של צוותי נחשון מיועדים לפעילויות מעין אלו.

6. לוח השנה ומפעלים - חברי צוות נחשון יצאו למפעלים המיועדים עבורם: מסע סוכות, ט"ו בשבט ומסע פסח. המפעלים יהיו מורכבים מעשייה שבחרה מחלקת חבריא ב' בתנועה עבור צוותי נחשון. האחריות להובלת המפעלים מוטלת על רכו חבריא ב' המחוזי.

הכשרה

צוות נחשון מחויב לעבור הכשרה קבועה ומסודרת בתקופת כהונתו. על הצוות לצאת לסמינריוני הכשרה (שלב א' ושלב ב'). על הסמינריונים ממונה רכו חבריא ב' המחוזי, והוא שמוביל אותם. לאורך השנה ייערכו סדנאות מקצועיות לצוות הסניפי על ידי הקומונרית, רכו הצוות או גורם אחר המוכר לכך משעם המחוז. ההכשרות הסניפיות באחריות הקומונרית ובהובלתה. בעת הצורך ייערכו גם הכשרות אזוריות ומחוזיות.

רכז הצוות

את צוות נחשון ירכזו שמיניסט, בת שירות או רכו בשכר. הרכז ינהל את הצוות בפועל, יהיה נוכח בעשייה הקבועה ובפעילויות עשייה בסניף וידאג אישית לכל חברי הצוות. הרכז ינהל את ישיבות הצוות ואת ההכשרות הנערכות בהן.

הקומונרית, מנהלת הסניף, תראה בצוות נחשון חלק מרכזי בהובלת הסניף. פעילות הצוות תעשה בתיאום עם הקומונרית ובאחריותה. הקומונרית תשתתף גם היא בעשייה כפעם בפעם כדי לחזק את הקשר בין העשייה של צוות נחשון, בינה ובין שאר חברי הסניף.

מינוי רכו הצוות נתון לאחריות רכו חבריא ב' המחוזי בשיתוף קומונרית הסניף. גיוס רכו הצוות יעשה מבעוד מועד כדי שעם כניסת החברים לצוות בתחילת השנה כבר יהיו רכזי הצוות ערוכים ומוכנים.

את רכזי צוות נחשון יכשיר לניהול רכו חבריא ב', המחוזי ותלווה אותם קומונרית הסניף. לפי הצורך ייערכו פגישות משולשות של הקומונרית, רכו צוות נחשון ורכז חבריא ב' או הרכז המלווה את הסניף.

דרישות תפקיד חבר צוות נחשון:

- חיבור ומחויבות לתנועה ולסניף
- השתתפות בהכשרות
- נוכחות בישיבת צוות נחשון
- נוכחות בעשייה הקבועה
- נוכחות במפקד
- השתתפות בפעילויות הצוות בהובלת הסניף, המחוז והתנועה
- הופעה ייצוגית הכוללת חולצת תנועה

צוות הדרכה

צוות ההדרכה אחראי להובלת התחום הרעיוני, החינוכי והרוחני של הסניף. הצוות פועל מתוך חיבור עמוק לערכי התנועה והוא שליח התנועה לחינוך דור נאמן ומסור לתורתו, לעמו ולארצו.

מבנה התפקיד:

- **הדרכת השבטים** - כל צוות מדריכים של שבט בחבריה א' אחראי לפעילות סדירה של חניכי השבט פעמיים בשבוע, בימי שלישי ושבתי. על מדריכי השבט לבנותו כחבורה חזקה, לבנותו כחבורה חזקה ומגובשת, וכן לבנות לו תפיסת עולם בדרכה של התנועה.
- **קשר אישי** - יצירת קשר אישי עם החניכים היא נקודה יסודית בתפקיד המחנך. באחריות כל מדריך ומדריכה לנהל מעקב שוטף על כל אחד מחניכיהם וללוותם. על כל מדריך ומדריכה לקיים 'שעת זהב' אחת בשבוע עם חניך או עם קבוצה קטנה

של חניכים. בשעה זו ישוחחו המדריכים שיחה אישית, יערכו פעילות חווייתית משותפת או ידריכו בקבוצה קטנה ויובילו את החניכים לתהליכי שינוי והתקדמות בדרכה של התנועה.

■ **הובלת הפעילות החינוכית של הסניף** - צוות ההדרכה אחראי לכל פעילות חינוכית שנעשית בפורום הסניפי. הצוות מוביל את תחום לימוד התורה, את התפילות ואת הפעילות הרוחנית של הסניף. על כל חברי הצוות להיות שותפים פעילים בהובלת מהלכים חינוכיים סניפיים עם הקומונרית.

■ **ישיבות צוות** - על חברי הצוות לנכוח בקביעות בישיבות צוות כלליות ובישיבות צוות-שבט. הישיבה מיועדת להכשרת הצוות, ליצירת מוטיבציה, לגיבוש ולהעמקה בנושאי תורה ועבודה. כמו כן בישיבה יתכננו חברי הצוות את פעילות השיא בחבריא א' בסניף. הקומונרית תנהל את ישיבות הצוות.

■ **מפקד** - על חברי השבט להיות נוכחים במפקדים בשבת.

■ **דיווח פעולות** - לאחר כל פעולה על המדריכים לזווח לקומונרית הסניף (דרך האפליקציה) מה היה מספר החניכים ומה היה נושא הפעולה, על פי הקטגוריות הנדרשות במערכת האפליקציה התנועתית.

■ **לוח שנה ומפעלים** - חברי צוות ההדרכה נדרשים לצאת עם חניכיהם לכל מפעלי התנועה המיועדים לשבט שהם מדריכים או לכלל הסניף יחד.

■ **מדריך משלב** - מדריך שיש לו אחריות לחניך שמתמודד עם מוגבלות ומשתלב בשבט רגיל. המדריך המשלב הוא חבר מן המניין בצוות ההדרכה של השבט ובצוות הסניף.

נוסף על כך על המדריך ללמוד על החניך ועל לקותו כדי לדעת כיצד לשלב אותו בצורה הטובה ביותר, לדאוג לרווחת החניך המשולב לאורך כל הפעילות בסניף ולהיות צמוד אליו בעת הצורך כדי לדאוג לביטחונו ולסייע לו בהשתלבות.

הכשרה

צוות ההדרכה מחויב לעבור הכשרה קבועה ומסודרת בתקופת כהונתו. על הצוות לצאת לסמינריוני הכשרה (שלב א' ושלב ב'). על הסמינריונים ממונה רכז ההדרכה המחוזי, והוא שמוביל אותם. לאורך השנה ייערכו סדנאות מקצועיות במסגרת הצוות הסניפי על ידי הקומונרית או גורם אחר המוכר לכך מטעם המחוז. ההכשרות הסניפיות יהיו באחריות הקומונרית ובהובלתה. בעת הצורך ייערכו גם הכשרות אזוריות ומחוזיות. כמו כן על חברי הצוות לצאת להכשרה למחנה הקיץ.

רכז הצוות

הקומונרית היא רכזת הצוות. הקומונרית תנהל את חברי הצוות, תכשירם ותלווה אותם באופן כללי ופרטני ותהיה שותפה בהובלת כלל פעילויות הסניף.

דרישות תפקיד חבר צוות הדרכה:

- חיבור ומחויבות לתנועה ולסניף
- השתתפות בהכשרות
- נוכחות והשתתפות בישיבות צוות כלליות ופרטניות באופן קבוע
- נוכחות במפקד
- העברת שתי פעולות בשבוע בימים קבועים
- השתתפות בפעילויות הצוות בהובלת הסניף, המחוז והתנועה
- יציאה למפעלים התנועתיים והשתתפות בהכשרות אליהם
- הופעה ייצוגית הכוללת חולצת תנועה
- בסניפים שבהם 300 חניכים ויותר, יש אפשרות לפתוח צוות ארגון בתיאום עם המחוז. מצורף הסבר בנספחים (נספח 1: צוות ארגון)

תפקידי השמיניסטים תפקיד שני

אנו רואים בחברי כיתה י"ב בתנועה כוח מוביל.

לאחר סיום תפקידם בצוותים הם ממשיכים בפעילות השבט ובפעילות חבריא ב'.

סרטון שמיניסטים -
חפשי במרכז הדרכה
לקומונרית בחיפוש חופשי
את המושג 'שמיניסטים'

חברי חבריא ב' שירצו תפקידי ניהול בסניף ויתאימו להם, יכהנו בהם למשך שנה. השמיניסטים יגויסו על ידי קומונרית הסניף. כל סניף יערוך מיפוי צרכים לתפקידי שמיניסטים.

תהליך השיבוצ לתפקידי השמיניסטים ייעשה לפני שיבוצי השבט החדש.

"תנועת בני עקיבא מובילה שינוי רחב בהעצמת חבריא ב', ועם זה אנו כקומונריות רואות כי דווקא בגילי חבריא ב' חברים רבים עדיין נושרים מהתנועה לפני התפקיד או אחריו.

אנו מחליטות לגייס את שכבת השמיניסטים למילוי התפקידים בסניף במסגרות חינוך, נחשון וארגון ולהיות שכבה פעילה ומובילה בסניף כדי להמשיך ולהגדיל את התנועה במגוון ובמספר החברים בה.

אנו קוראות להנהגת התנועה להעניק לקומונריות הכשרה מתאימה בליווי השמיניסטים ובניהולם"

(החלטת ועידת הקומונריות הכ"ד).

הכשרה וליווי

תלמידי כיתה י"ב ששובצו לתפקידים מחויבים להשתתף בכלל ההכשרות לאורך השנה. החברים יעברו הכשרת קיץ (בחופש הגדול שבין כיתה י"א לכיתה י"ב), ערבי הכשרה במחוז והכשרה בסניף באחריות הקומונרית על פי הצורך.

את החברים תלווה קומונרית הסניף, מלבד אנשי קשר שילווה המחוז. את רכזי צוות נחשון ילווה גם הרכז המלווה של הסניף או רכז חבריא ב' המחוזי. את רכזי תוכנית יונתן ילווה גם רכז התוכנית ממחלקת מעורבות חברתית.

תהליך השיבוצים

שיבוצי השמיניסטים

תנועת בני עקיבא היא תנועה גדולה ולה משימות רבות. אנו רואים בנוער את הגורם העיקרי שמוביל את הסניפים, בוודאי בסניפים גדולים הדורשים צוות מנהל חזק ומשמעותי. לאור זאת אנו רואים בשמיניסטים אשר גדלו בתנועה ומילאו בה בתפקיד בשנתיים האחרונות כוח מרכזי בהנהגת הסניף ובהובלתו.

מיפוי צרכים (נספח 2: מיפוי צרכים - שיבוצי שמיניסטים)

במיפוי הצרכים הסניפי יוגדר מפתח בעלי התפקידים בשמינית הדרוש לכל סניף, לתפקידים הבאים:

1. מוביל/ת סניף - בסניף ללא קומונרית
2. רכז/ת צוות נחשון
3. רכז/ת ארגון סניפי
4. רכז/ת צוות חבריא ב'
5. מדריך שבס בחבריא ב'
6. רכז/ת שילוב סניפי
7. מדריך/ה בגרעין יונתן
8. רכז/ת צוות בית מדרש

מיפוי צרכים-שמיניסטים
חפשי במרכז הדרכה
לקומונרית בחיפוש חופשי
את המושג 'מיפוי צרכים'

מיפוי - עד י"ט אייר 10.5
שיבוץ - עד ג' סיון 23.5

חברים משולבים המתאימים לכך יהיו חלק מצוותי נחשון והדרכה. אם החבר המשתלב בצוות זקוק לליווי צמוד, ימונה שמיניסט שילווה אותו באופן אישי בצוות שאליו הוא משובץ.

נוסף על מיפוי הצרכים, על הקומונרית לערוך מיפוי למסיימי כיתה י"א בסניפה ולסמן מי מתאים לכהן בתפקיד שני בשמינית. את שני המיפויים תעביר הקומונרית לרכז חבריא ב' במחוז. המחוז יתאים את התקנים לשמיניסטים והמחוז.

גיוס, מיון ושיבוץ

על פי מספר התקנים הנצרכים בסניף או תקנים שהוקצו לה בסניפים אחרים, תפנה הקומונרית למסיימי כיתה י"א המתאימים ומסוגלים לתפקיד בכיתה י"ב, תיפגש עם המועמדים ותציע להם את התפקיד. אם החברים ירצו בתפקיד, תסגור הקומונרית את השיבוצים לאחר תיאום עם הרכז הרלוונטי מטעם המחוז ואישור רכז חבריא ב'.

תפקידים אלו דורשים מיונים או ריאיון עם גורם נוסף לפני סגירה סופית:

- **רכז/ת ארגון** - ריאיון עם גורם אחר מהמחוז.
- **רכז/ת נחשון** - ריאיון עם רכז חבריא ב' המחוזי או עם גורם אחר מהמחוז.
- **מדריך/ה גרעין יונתן** - ריאיון עם רכז תוכנית יונתן במחלקת מעורבות חברתית.
- **מוביל/ת סניף** - שיחה עם רכז המחוז.
- **רכז/ת שילוב סניפי** - ריאיון עם רכז חינוך מיוחד מחוזי.

ההודעה על השיבוץ תימסר לפחות שבועיים לפני שיבוצי הצוותים של השבט החדש. שיבוצי שמיניסטים להדרכת חבריא א' ייעשו רק לאחר שיבוצי כיתה ט' ובאישור רכז ההדרכה המחוזי.

שיבוצי צוותים

צוותי נחשון והדרכה קיימים בסניפים כדי להגשים את חזון התנועה ולתת מענה לצרכים השונים ולמגוון החברים בשבט. תהליך השיבוצים נועד לשבץ את חברי השבט המעוניינים בתפקידי ההובלה המתאימים להם בסניף.

תהליך השיבוצים צריך להיעשות ברגישות רבה ובהתאם לערכי התנועה. מתוך הקפדה על הנהלים בכל שלבי התהליך שתוביל למקצועיות רבה יותר בצוותי הסניפים, לצמצום ניכר בקשיים האישיים סביב תהליך זה ולחיצוקן הפעילות החינוכית בחבראי ב'.

כדי לחזק את שבטי חבראי ב' ואת היכולת של הקומונרית לנהל את השיבוצים בצורה הטובה ביותר ייעשה התהליך במהלך האביב והקיץ. הכניסה בפועל לתפקיד תהיה בתחילת כיתה י', עם פתיחת שנת הלימודים.

מפגשים והיכרות

עם השבט -

עד י"ט אייר 10.5

מיפוי צרכים -

עד ג' סיון 23.5

*קומונריות שקולטות צוותי

חוץ צריכות לסיים מיפוי

ולשלוח לרכז ההדרכה

עד י"ט אייר 10.5

פגישות אישיות ומילוי

טופסי חוות דעת - וקבלת

תקנים לתפקידי החוץ -

עד כ"א סיון 10.6

מחונן -

ל' סיון 19.6

ישיבות אישור שיבוצ

ולאחריהן הודעות -

עד כ' תמוז 9.7

תשובות לערעורים -

עד ה' באב 23.7

הגדרת בעלי התפקידים בתהליך השיבוצים

- קומונרית הסניף: מנהלת תהליך השיבוצים בסניף.
- מדריכי השבט: גורם מייעץ בלבד.
- מחוז: מלווה את תהליך השיבוצים. מנהל את קומונרית הסניף, מכשיר אותה, מכוון ומלווה.
- רכז/ת מלווה סניף: מלווה את הקומונרית ומנהל את עבודה לאורך התהליך.
- רכז/ת ההדרכה המחוזי: מנהל את תהליך השיבוצים ברמת המחוז.

- **רכזת חבריא ב' המחוזי:** אחראי למסגרות חבריא ב' (שבטים וצוות נחשון) ולחיצוק החברים בהן בתהליך השיבוצים לצוותים. נוסף על כך הרכז מנהל הרכז את תהליך שיבוצי השמיניסטים ברמה המחוזית.
- **רכזת חינוך מיוחד מחוזי:** כתובת מקצועית לשיבוץ מדריך משלב או חבר משולב.
- **רכז המחוז:** רשאי לשנות את נוהלי התהליך בסניף מסוים על פי צורך ובאישור סמכ"ל חינוך.
- **הנהלה:** אחראית על הכשרת הפעילים ופיקוח כללי על התהליך. חברי הנהלה שותפים בוועדת הערעורים.

טרם תקופת השיבוצים

הכשרה וליווי

על המחוז להכשיר את הקומונרית לניהול תהליך השיבוצים לכלל התפקידים בסניף ביום הכשרה ייעודי. כמו כן הרכז המלווה את הסניף ילווה את הקומונרית בניהול התהליך בשיחות החתך הקבועות.

המחוז יערוך ערב מחוזי או אזורי למדריכי השבט המועמד לשיבוצים, ובו יסבירו להם על התהליך שיעבור השבט ועל התפקידים השונים שאליהם החניכים משובצים: צוות נחשון, צוות הדרכה, מדריך משולב ומדריך עמישב. במהלך ערב זה יוכשרו המדריכים לכתיבת חוות דעת ותודגש הרגישות והחשיבות של תהליך שיבוצים הגון, שקוף, רגיש ואחראי. כמו כן בערב זה יוכשרו המדריכים להמשך הדרכת השבט.

היכרות עם חברי השבט והסבר התהליך

הקומונרית, מנהלת התהליך, מחויבת להכיר את השבט המועמד לשיבוצים. הקומונרית תפגוש את השבט במהלך השנה לשלוש פגישות לפחות, ותעביר בהן תוכן חינוכי לחברי שבט זה בלבד. מפגשים אלו יהיו

הצעה לפעולה קומונרית -
ניתן לחפש במרכז הדרכה
לקומונרית, חיפוש חופשי
'די לאדישות'

ייעודיים לצורך הכרת השבט המועמד לשיבוצים, ועדיף שייערכו לאורך השנה ולא ברצף לקראת התהליך. בסניפים שיש בהם קושי בגיוס חברים לצוותי הסניף יתמקדו מפגשים אלו בחיזוק המוטיבציה של החברים לקבל עליהם תפקידי הובלה בסניף. מומלץ לבחון כבר בתחילת השנה אם אפשר לשלב בסניפים אלו תוכניות מנהיגות כמו תוכנית השחר ותוכנית יונתן.

נוסף על המפגשים החינוכיים תכנס הקומונרית את חברי השבט לערב ייעודי נוסף ובו תסביר את התהליך שחברי השבט עתידים לעבור. כינוס זה יהיה ערב חשיפה וחיבור לכלל התפקידים המוצעים לחברי השבט המועמד: צוות נחשון, צוות הדרכה ותפקידי החוץ. באחריות הקומונרית ופעילי המחוז להגיע לערב זה כאשר הגדרת התפקיד בצוותים למיניהם בהירה וכל הפרטים סגורים.

בסניפים שיש בהם תוכנית עמישב, יש לשבת מראש עם רכזת עמישב, להבין את הגדרת התפקיד והפרופיל המתאים לו. יש להציג בערב החשיפה גם את תפקיד המדריכים המשלבים ולפרט על חשיבותו ועל הגדרת התפקיד. בסניפים שמשבצים בהם חברים מדריכי חוץ תציג הקומונרית הקולטת את הסניף שלה ותזמין לריאיון משותף אתה ועם הרכזת המלווה את מי שמוכן להתחייב להדרכה בסניפה, ובכך תסלול דרך שתקצר מאוד את שיבוציהם.

נוסף על כך לקראת תהליך השיבוצים יעבירו מדריכי השבט שתי פעולות המכינות את השבט כחבורה לתהליך.

פעולות למדריך לפני השיבוצים - ניתן לחפש במרכז הדרכה באתר התנועה, חיפוש חופשי 'שיבוצים'

הורים

לפי הצורך תכנס הקומונרית את ההורים של חברי השבט המיועד לשיבוץ ותפרט לפניהם את תהליך השיבוצים.

תהליך השיבוץ

שלב א: מיפוי צרכים (נספח 3: מיפוי צרכים לשיבוץ צוותים)

מיפוי צרכים - חפשי במרכז הדרכה לקומונרית, חיפוש חופשי 'מיפוי צרכים'

הקומונרית תגיש לרכז המלווה את הסניף את מיפוי הצרכים בסניפה עד חודש וחצי לפני מועד ההודעה על השיבוץ הסופי לחברי השבט. על הקומונריות הקולטות צוותי חוץ להגיש מיפוי ולקיים ישיבה עם הרכז המלווה שבועיים לפני מועד הגשת המיפוי של כלל הסניפים כדי להיערך אל מול הסניפים השולחים.

את מיפוי הצרכים יאשר הרכז המלווה של הסניף. המעבר לשלב הבא בתהליך מותנה באישור המיפוי. המיפוי יאושר רק בתנאי שכל התפקידים הכתובים בו קיימים או שיש תוכנית עבודה עתידית כתובה. לאחר אישור המיפוי ישבו רכו האזור והקומונרית, ובישיבה זו יוגדרו דגשי הערכה סניפיים על פי המחווה (ראו עוד על המחווה בהמשך). ישיבה זו תיערך גם אם אין חניכים פוטנציאליים לאיוש התפקידים בסניף, כדי להגדיר נורמה לנושאי תפקידים מתאימים לגיוס פנים ולמי שיגיעו מסניפי חוץ. אם יש בסניף ועדת חינוך או ועדת הורים קבועה, תשותף הוועדה בישיבה זו.

מיפוי הצרכים יכלול את הנתונים האלה:

■ **צוות הדרכה** - מספר תקני הדרכה פנויים, מחולקים לשבטים, למדריכים ולמדריכות (לדוגמה: שבט מעלות, שתי מדריכות ומדריך).

על הקומונרית לשים לב במיפוי לצורך במדריכים משלבים   לחניכים עם צרכים מיוחדים או במדריכי עמישב.

מתי אני מכניס מדריך משלב ולמי? ככלל אני מכניס מדריך משלב לחניך שצריך תיווך בשבט בפרט ובסניף בכלל.

מטרותיו העיקריות של מדריך משלב הן -

- א. בתחום החינוכי - להתאים את הפעולה לחניך המשולב הן ברמת התוכן והן ברמה השכנית (לדוג' אם יש חניך לקוי ראייה לדאוג להדפיס לו דברים בגופן מתאים).
- ב. בתחום החברתי - לוודא שהחניך מצליח להיות חלק מהשבט וליצור חיבורים מתאימים וסיטואציות בהן החניך יכול להשתלב בצורה מיטבית.

בשבט של עד עשרים חניכים ישובצו עד שני מדריכים בלבד. בשבט של עד שבעה חניכים יוחלט עם הרכז המלווה הסניף אם לשבץ מדריך יחיד או לחבר שתי שכבות גיל יחדיו. בשבט נבטים (או זרעים, היכן שיש), אם מספר החניכים בשבט עולה על

ארבעים, המלצת התנועה היא לפצל לשבטים קטנים (נבטים א', נבטים ב'), ולכל קבוצה כזו ימונו שני מדריכים. יצירת תקני הדרכה חדשים, שלא היו עד כה בסניף, כפופים לאישור רכז ההדרכה בלבד.

- **צוות נחשון** - מספר תקני צוות נחשון, מחולקים למשימות השונות (לדוגמה: שלושה חברים בגמ"ח הסניפי, ארבעה במועדונית רווחה). כחלק מהמיפוי יש לבנות משימה לצוות נחשון. אפשר להפעיל בצוות נחשון אחד כמה משימות, אך כל חבר צוות ישובץ למשימה מסוימת. הקומונרית תערוך פגישת חשיבה עם רכזי צוותי נחשון בסניף כדי לתכנן את מקומות השיבוץ. תהליך השיבוץ לצוות נחשון יחל רק לאחר סגירת משימה לצוות. הרחבה על מציאת משימה לצוות נחשון בעמוד 48

שלב ב: חוות דעת של המדריכים (נספח 4: חוות דעת)

חוות הדעת של המדריכים נועדה לתת תמונה רחבה ומעמיקה יותר של כל חבר משתבץ. כל מדריך ומדריכה של השבט המשובץ יגיש בנפרד לקומונרית מסמך ובו חוות דעת על חניכיהם

חוות דעת - מדריכים -
חפשי במרכז הדרכה
לקומונרית חיפוש חופשי
'חוות דעת'

עד חודש לפני מועד ההודעה על השיבוץ הסופי. חוות הדעת תוגש ביד לקומונרית באופן אישי ותהיה חשופה לעיני הקומונרית וצוות המחוז בלבד. בעת הצורך הקומונרית רשאית להיפגש אישית עם המדריכים כדי להבין לעומק את חוות דעתם. הפגישה תהיה עם כל מדריך בנפרד, ויקפידו בה שנושא הפגישה יהיה החניך ולא השיבוץ. יש לכתוב את חוות הדעת בהקפדה יתרה על כל הלכות לשון הרע ורכילות.

חוות הדעת תכלול:

1. התייחסות אישית חופשית של מדריכי השבט לכל חניך וחניכה על פי היכרותם האישית עם החניכים במהלך תקופת ההדרכה.
2. הצעה לציוות או להימנעות מציוות בין חניכים מסוימים בגלל מצבים חברתיים בשבט.
3. התייחסות למצבים חריגים (בעיות אישיות ומשפחתיות, בעיה רפואית חריגה וכדו').
4. התייחסות למצבים חברתיים בשבט שצריך להביא בחשבון.

שלב ג: פגישה אישית

קומונרית הסניף תפגוש את כלל חניכי השבט המועמד לשיבוץ לפגישה אישית עד חודש לפני מועד ההודעה על השיבוץ הסופי. זו פגישה ולא ריאיון, ומטרתה להכיר יותר, לשמוע את בקשותיהם ולאפשר לכל חניך וחניכה המעוניינים בכך לחשוף בפני הקומונרית, במסגרת הזמן הנתונה, צדדים

באישיותם שחשוב להם שתכיר ולציין בפניה את העדפותיהם לקראת השיבוצים. על הקומונרית להבין מהחניך את רצונותיו לקראת השיבוץ וכן ללמוד ממנו על החברויות השונות שלו בשבט. לכל חניך יש זכות לפגישה עם הקומונרית. החניכים אינם מחויבים בפגישה, ואם חניך לא היה בפגישה מכל סיבה שהיא, ייקבע שיבוצו על פי שאר הנתונים העומדים לרשות הקומונרית.

תאריך הפגישה ושעתה ייקבעו לפחות שבוע מראש, כפי שתמצא הקומונרית לנכון. הפגישה תיערך בסניף בלבד או במקום אחר שיאשר רכז ההדרכה המחוזי. אורך פגישה משוער הוא 15 דקות. בפגישה ינכחו חבר השבט והקומונרית בלבד. על הקומונרית לסכם בכתב את עיקרי הפגישה, שלא בפני החברים.

במקרה של חבר משולב מהשבט המשובץ, יש לבחון אם צריך תיווך של השיחה בעזרת הורי החבר או המדריך המשלב שלו.

שלב ד: מחוון (נספח 5: מחוון)

המחוון הוא כלי הערכה להתאמה למגוון התפקידים: נחשון, הדרכה וארגון. המחוון מאגד את כל הנתונים על החניכים שנאספו אצל הקומונרית ונותן תמונת אופי והתאמה לצוותים השונים. עד שלושה שבועות לפני מועד ההודעה על השיבוץ הסופי תמלא קומונרית הסניף מחוון להערכת כל חניך

וחניכה בשבט המועמד לשיבוץ. המחוון יהיה חשוף לעיני הקומונרית וצוות המחוז בלבד. חשיפה לכל גורם אחר כפופה לאישור רכז המחוז בלבד.

פגישה אישית -

ניתן לחפש במרכז הדרכה לקומונרית, חיפוש חופשי 'פגישה אישית'

סרטון פגישה אישית -

ניתן לחפש במרכז הדרכה לקומונרית, חיפוש חופשי 'פגישה אישית'

סרטון מחוון -

חפשי את הסרטון במרכז הדרכה לקומונרית, חיפוש 'מחוון'

מחוון -

חפשי את קובץ המחוון במרכז הדרכה לקומונרית, חיפוש חופשי 'מחוון'

המחון יכלול:

1. הערכה מדורגת, הנוגעת לתכונות המועמדים לשיבוץ, לכישוריהם ולהתאמתם לתפקידים למיניהם.
2. הערכה מילולית הנוגעת להתנהלות המועמדים ולאפשרויות מיצוי הפוטנציאל האישי של כל אחד מהם.

בתום שלב זה יהיו בידי הקומונרית המסמכים האלה: המלצות מכל מדריך ומדריכה על כל אחד מהחניכים, סיכום פגישה אישית ודף מחוון. המסמכים ירוכזו ויישמרו במקום נעול. מסמכים אלו הם פעולות ההערכה היחידות שהקומונרית רשאית לערוך בהליך השיבוצים.

שלב ה: שיבוץ

הקומונרית תשבץ את החברים בתקנים שאישר הרכז המלווה של הסניף ועל פי תחומי ההערכה הסניפיים אשר הוגדרו בישיבה עם הרכז בשלב מיפוי הצרכים. השיבוץ ייעשה בהתאם לכלל הנתונים שבידי הקומונרית. שיבוץ זה אינו השיבוץ הסופי. על הקומונרית להסתכל בראייה מערכתית, להביא בחשבון את המבנה הכללי של כלל הצוותים לפני סגירת שיבוץ ולוודא שכל הצוותים חזקים דיים לפעול היטב ולעמוד במשימתם.

לפני תחילת השיבוץ על הקומונרית למפות את השבט מיפוי חברתי (נספח 6). במיפוי זה תזהה הקומונרית עם מדריכי השבט את המעגלים החברתיים בשבט.

מיפוי זה ישמש את הקומונרית בזמן השיבוץ ויאפשר תשומת לב למצבים חברתיים בשבט.

סרטון מיפוי חברתי - ניתן לחפש את הסרטון גם במרכז הדרכה לקומונרית, חיפוש חופשי 'מיפוי חברתי'

מיפוי חברתי - כלי - ניתן לחפש את הקובץ במרכז הדרכה לקומונרית, חיפוש חופשי 'מיפוי חברתי'

מתוך רצון לעמוד במשימות ומתוך מחויבות לכלל החברים שבשט ובסניף ייעשה מאמץ רב לשבץ כל חבר לתפקיד מתאים ומספק. במקרים חריגים שבהם הדבר אינו אפשרי אפשר לבחון אפשרות לא לשבץ חבר לצוות ולהסתפק בשייכותו לשבט ולחבריה ב', זאת באישור רכז המחוז (ביידוע ובשיתוף ההנהלה הארצית) ובחשיבה רבה על האופן שבו יוכל להרגיש שייך לסניף. יש לפעול במקרים כאלה ברגישות מרבית ובתשומת לב מלאה. נוסף על כך המספר המזערי של המועמדים מהשבט אשר ישובץ לשיבוץ אחר משאר החברים בשבט (כולל צוותים אחרים בסניף או בתפקידי חוץ) לא יפחת משלושה.

חבר משולב - בשלב השיבוץ יש להביא בחשבון את יכולותיו וכישוריו ואת היכולת של הסניף ללוותו בתפקיד. יש להתייעץ עם רכז החינוך המיוחד המחוזי לפני השיבוץ הסופי.

■ **סניפים קטנים** - חשוב לשבץ מחברי הסניף על פי סדר הצורך והדחיפות בשבטים, ורק לאחר מכן להוסיף מדריכי חוץ היכן שצריך ואפשר. תינתן העדפה למדריכי בית על פני מדריכי חוץ. סניף קולט מדריכי חוץ יהיה סניף שאין במרחבו די מדריכים פוטנציאליים. סניף כזה יקבל מדריכי חוץ בין שלוש לחמש שנים, ובכל שנה יציב הרכז המלווה יעד גיוס פנים ומספר זכאויות למדריכי חוץ בשנה הנוכחית. השאיפה היא שהקומונרית תגייס מדריכי פנים, ובתוך חמש שנים לכל היותר מתחילת התהליך יחזיק הסניף את עצמו ללא תפקידי חוץ.

■ **תפקידי חוץ** - חודש לפני תחילת מועד ההודעה על השיבוץ הסופי יתכלל רכז ההדרכה במחוז את כלל הצרכים של הסניפים הזקוקים לתפקידי חוץ, ולכל סניף ישובץ הסניף השולח אליו מדריכים. לאחר שידוך הסניפים ייפגשו הקומונריות השולחת והקומונרית הקולטת ללמוד את אופי הסניף ואת צרכיו כדי לאפשר שיבוץ מדויק.

שיבוץ מדריכי חוץ ייעשה מתוך תשומת לב למסגרות הפנים-סניפיות - חברי ב' וצוותים - ומתוך עמידה על תקני החוץ שנקבעו בסניף הקולט ועל התאמה לצרכיו. לקומונריות הנמצאות בשלבים של פיתוח מנהיגות מקומית אך עדיין צריכות מדריכי חוץ תינתן הזכות לראיין מועמדים מהסניף השולח לסניפה כדי לבחור

את המתאימים ביותר והמעוניינים בכך. הקומונרית השולחת תגדיר 10% מחניכי השבט שהיא מייעדת לתפקידים בסניף, והיתר, המעוניינים להשתבץ להדרכת חוץ, יהיו באפשרויות השיבוץ של הקומונרית הקולטת. תהליך הראיונות והודעת השיבוץ לקומונרית השולחת יהיה עד חודש לפני מועד ההודעה על השיבוץ הסופי כדי שהיא תוכל לנהל ולתכלל את שיבוצי כל חברי השבט בסניפה. תינתן האפשרות לקומונרית הקולטת לסרב בריאיון לקלוט מועמדים שאינם מתאימים לסניפה. רכז ההדרכה במחוז יגדיר מי מהסניפים יכול לקיים הליך זה.

■ **ישיבת שיבוץ** - ישיבת השיבוץ תיערך עד שבוע לפני מועד ההודעה על השיבוץ הסופי לחברים. בישיבה ינכחו הקומונרית והרכז המלווה. רכז חברי א' במחוז, רכז ההדרכה במחוז ורכז המחוז יצטרפו לישיבת השיבוץ על פי הצורך. לישיבת השיבוץ תביא הקומונרית את כלל המסמכים אשר בידיה ואת מסמך השיבוץ המלא. פעילי המחוז אשר ינכחו בפגישה יבחנו את השיבוץ, ישאלו שאלות ויתעמקו בהחלטות הקומונרית. הפעילים ייתנו דעתם להשלכות השיבוץ על שבטי חברי א' הפועלים בסניף, על אופי הסניף, על תהליכים חינוכיים המתרחשים בסניף וכן על כל דבר שייראה להם לנכון לתת עליו את הדעת מהיכרותם את הסניף ואת הקהילה שהוא שוכן בה. במצב של אי-הסכמה על שיבוץ ייקבע השיבוץ הסופי על פי דעת רכז ההדרכה במחוז. בתום ישיבת השיבוץ יישמר מסמך השיבוץ הסופי בשני העתקים: העתק אחד יועבר למחוז, והעתק אחד יישמר אצל הקומונרית. נוסף על כך יישמרו במחוז כל המסמכים אשר שימשו את הקומונרית במהלך עבודתה (המלצות המדריכים, סיכום השיחה האישית, המיפוי החברתי והמחווון), והם יתויקו בו על פי סניפים למשך שנה.

לאחר סיום ישיבת השיבוץ לא ייערכו שינויים בשיבוצים אלא במקרה חריג ובאישור רכז ההדרכה בלבד.

שלב ו: הודעות

בסמוך לתחילת ההודעות על השיבוץ לחניכים תכנס הקומונרית את צוות ההדרכה של השבט המועמד לשיבוץ ותודיע לו על השיבוץ. הצוות יתחייב שלא להעביר את המידע לאיש.

■ **זמן** - עד שבוע לפני מועד ההודעות יקבלו כל חברי השבט הזמנה לשעה שבה הם מוזמנים להגיע לשיחת ההודעה. ההזמנה תישלח לחניכים יחד, במסרון ובנוסח אחיד.

סרטון הודעות שיבוץ -
חפשי את הסרטון במרכז
הדרכה לקומונרית, חיפוש
חופשי 'הודעות שיבוץ'

כל חברי השבט יקבלו את הודעת השיבוץ באותו יום. יש לתכנן את ההודעות כך שיחלו בשעה שתאפשר את סיומן עד השעה 22:30. בסניפים גדולים במיוחד יחליט רכז ההדרכה במחוז כיצד להודיע לכלל חברי השבט באותו יום. יש להימנע ככל האפשר מהודעות במוצאי שבת, אם בכל זאת ההודעות נערכות בזמן זה, יש לסיימן עד השעה 24:00. משך כל שיחת הודעה יהיה עד חמש דקות, ועל השיחה להיות ממוקדת.

■ **מקום** - הודעות השיבוץ יימסרו בסניף, ותישמר אווירה מאפשרת ומתאימה לכך. בזמן ההודעה ינכחו בחדר רק חבר השבט המשתבץ והקומונרית. מדריכי השבט ינכחו בסניף.

■ **מהלך השיחה** - במהלך השיחה יוזכר תפקיד החניך בלבד, ולא יאמרו לו מיהם שותפיו לתפקיד כדי להימנע מהעברת המידע ומהפצת מידע שגוי. בתפקידים חדשים או בתפקידים ייחודיים כמו מדריך משלב ומדריך עמישב, שאינם בהירים לחברי השבט, יש להגדיר לחבר המשתבץ לתפקיד הגדרה ברורה של תפקידו. במהלך תקופת ההודעות יהיה צוות המחוז פנוי לפניות הורים בעניין.

בתום יום ההודעות תם באופן רשמי תהליך השיבוץ.

סיום התהליך וסיכומו

השבט המשובץ ממשיך בפעילותו כשבט גם לאחר תקופת השיבוצים. יש לשים לב לרגישות האישית והחברתית בתקופה זו.

■ **מפגשים ופעולות** - מדריכי השבט יכנסו את השבט למפגשים ויעבירו פעולות בכל תקופת השיבוצים. גם בימים שלאחר ההודעות ימשיך השבט להתאסף ולפעול.

הצעה לפעולה אחרי השיבוצים - חפשו את הפעולה גם במרכז הדרכה באתר התנועה, ח'פוש חופשי 'תוכנית השיבוצים'

עד שבוע לאחר ההודעות ייאספו מדריכי השבט את חבריו לפעולת עיבוד משותפת. על הקומונרית לוודא את המשך קיום הפעולות בשבט.

■ **שיחות אישיות** - עד שבועיים מיום ההודעות יערכו מדריכי השבט שיחות אישיות עם כל חניכי השבט. הקומונרית תוודא שנערכות שיחות אישיות עם כלל חברי השבט.

דגשים לשיחה אישית - חפשו במרכז הדרכה באתר התנועה, ח'פוש חופשי 'שיחה אישית'

בעת הצורך תערוך הקומונרית שיחה אישית או מפגש עם כל השבט יחד. מטרת השיחה אינה שינוי השיבוץ אלא הקשבה, חיזוק החברים ושמירה על קשר.

■ **מדריך משלב** - על כל החברים ששובצו לתפקיד מדריך משלב להיפגש עם רכז החינוך המיוחד המחוזי או לשוחח עמו לפני כניסתם לתפקיד. פגישה זו אינה יכולה לשנות את השיבוץ, ומטרתה היכרות עומק עם התפקיד בלבד.

חריגים

■ **ערעורים** - מתחילת תקופת ההודעות בסניפים תיפתח בזכירות כל מחוז תיבת דואר אלקטרוני ייעודית להגשת ערעור. הדרך היחידה להגשת ערעור תהיה על גבי טופס ערעור ייעודי, וימלא אותו החבר המערער בעצמו.

אפשר להגיש ערעור עד שבוע מיום ההודעות בסניף. בתוך 14 יום מסיום תקופת ההודעות בכלל הסניפים תוחזר תשובה לחניך המערער. התשובה על הערעור תהיה טלפונית, מפי אחד מחברי המחוז השותפים בוועדת הערעורים. על כל הערעורים להסתיים לפני סיום ההרשמה למחנה סיירים, אלא אם התקבל אישור מיוחד מסמזכ"ל חינוך, ושולחי הערעור עודכנו על כך. המחוז יעדכן את קומונרית הסניף על קבלת הערעור מהחניך ועל התשובה שיקבל כדי שתוכל לתת את המענה הדרוש.

מנהל ועדת הערעורים המחוזית הוא רכז המחוז. הוועדה תמנה לפחות שלושה חברים, ואחד מהם יהיה פעיל ההנהלה הארצית. על הוועדה לדון בכל מקרה לגופו.

ועדת הערעורים המחוזית תתכנס בשני ימי עבודה מוגדרים ביומן לחבריה עד תאריך א' באב. לחילופין, ניתן לקיים את את הוועדה על פי מפתח של 25 בקשות ליום וכך לתכלל את מספר הימים הנצרך.

■ **סניף ללא קומונרית** - בסניף ללא קומונרית ינהל את התהליך עם המחוז. רכז ההדרכה המחוזי יוודא שבכל סניפי המחוז יש אדם הכשיר לנהל את תהליך השיבוצים וכשיר אותו בשלבי התהליך.

■ **שבט ללא מדריך** - בשבט ללא מדריך יתנהל התהליך כפי שתואר לעיל, ללא שלב ההמלצות. במצב כזה מחובתה של הקומונרית להשקיע השקעה יתרה בהיכרות אישית עם כל חברי השבט המועמד לשיבוץ.

תרשים זרימה לצוות מחוז לניהול תהליך השיבוצים

פעילי התנועה מנהלים את התנועה על כל סניפיה. תהליך השיבוצים מאפשר לנו לחזק את חבריא ב' בתנועה, את הסניפים שלנו ואת היותנו ארגון בעל השפעה ציבורית. על פעילי התנועה להיות מעורבים בתהליך לאורך כל שלביו.

לפני הכול:

להכשרת צוות המחוז אחראי רכו המחוז.

ההכשרה כוללת תחומים אלו:

- הכרת התהליך והבנתו
- הכרת החוברת ונספחיה
- הכשרת הצוות לתפקידיו
- מיפוי סניפים אדומים
- להכשרת הקומונריות ביום ההכשרה המחוזי אחראי רכו ההדרכה
- לליווי הקומונרית והתאמת התהליך בשיחת ליווי אחראי הרכז המלווה

שיבוצי שמיניסטים:

- מנהל התהליך - רכו חבריא ב' המחוזי
- לסגירת רכזי צוותים אחראי רכו חבריא ב'

- לשיבת אישור המיפוי והתקנים אחראי הרכז המלווה עם הקומונרית.
- לדיון משותף על המחונן והגדרת דגשי הערכה הסניפיים אחראי הרכז המלווה עם הקומונרית.
- לליווי ואישור חברים משולבים בשיבוץ בתפקידים אחראי רכז חינוך מיוחד.

עד כ"א סיון 10.6

פגישות אישיות ומילוי טופסי חוות דעת

עד ג' סיון 23.5

מיפוי צרכים, ישיבת אישור והגדרת תחומי הערכה סניפיים *קומונריות קולטות צוותי חוץ, מיפוי עד כ"ג באייר 14.5

עד י"ט אייר 10.5

מפגשים חינוכיים והיכרות עם השבט, חשיפת התהליך לחברי השבט, למדריכים ולהורים *סגירת מסגרת עשייה קבועה לצוות נחשון

- על הרכז המלווה לוודא שהמדריכים ממלאים טופסי חוות הדעת אך אינם משתתפים בישיבות שיבוץ.
- להכשרת הקומונרית לפגישות אישיות: נהלים, סימולציות, תמיכה וליווי אחראי רכז ההדרכה.
- בעת הצורך, בסניפים גדולים, לסיוע לקומונרית בפגישות האישיות אחראי הרכז המלווה.

- להכשרת מדריכי השבט המשובץ אחראי רכז חבריא ב'.
- לסגירת משימות כל צוותי נחשון אחראי רכז חבריא ב'.
- לפי הצורך: למפגשי חשיפה בסניפים ולהורים אחראית הקומונרית עם הרכז המלווה.

- למינוי ועדת ערעורים מחוזית אחראי רכז המחוז.
- לניהול מערך הערעורים במקצועיות ובזמנים הנדרשים אחראי רכז המחוז.
- לניהול כל תיקי השיבוצים הסניפיים במחוז כדי שישמשו גם את ועדת הערעורים אחראי רכז ההדרכה.

עד ה' אב 23.7

ערעורים ותשובות

עד כ' תמוז 9.7

ישיבות אישור שיבוץ
ולאחריהן הודעות

עד ל' סיון 19.6

מילוי מחוונים

רכז ההדרכה אחראי להכשרת הקומונרית למילוי שופס המחווון. ההכשרה תיעשה לנוכח העקרונות שהוחלטו בישיבה עם הרכז המלווה בשלב מיפוי הצרכים, ורק אחרי הפגישה האישית ומילוי שופסי חוות הדעת על ידי המדריכים.

לאחר סיום תהליך השיבוץ

- לחיזוק היציאה למחנה סיררים ולבדיקה שהשבט ממשיך לקיים פעילות אחראי רכז חבריא ב'.
- רכז החינוך המיוחד אחראי לשבת או לשוחח טלפונית עם כל החברים ששובצו לתפקיד מדרך משלב.

- להחלטה מי יושב בכל ישיבת שיבוץ על פי מיפוי סניפים אדומים לפני התהליך אחראי רכז המחוז.
- להכנת הקומונרית לישיבת שיבוץ אחראי הרכז המלווה.
- רכז ההדרכה אחראי לאשר שיבוצי חוץ. שימו לב! עד י"ט אייר 10.5 לכל המאוחר, על רכז ההדרכה להעביר לקומונרית המוציאה מדריכים ולקומונרית הקולטת ממי היא קולטת, כדי לבוא מוכנים לישיבות השיבוץ.
- להכשרת הקומונרית להודעות אחראי רכז ההדרכה.
- לליווי הקומונרית ותמיכה רגשית אחראי הרכז המלווה.
- צוות המחוז יהיה פנוי למענה לחברי השבט המשובץ, למדריכים ולהורים.

שו"ת שיבוצים

ש: למה הקומונרית מחליטה על הכול?

ת: הקומונרית היא המנהלת של הסניף. היא המוכשרת לכך, והיא גם שמקבלת את האחריות לדברים.

ש: המדריכים מכירים את החניכים טוב יותר מהקומונרית. הם לא ישבצו טוב יותר ממנה?

ת: תפקידם של המדריכים בבני עקיבא הוא להדריך את החניכים ולחנכם. שיבוץ לתפקידים בצוותים למיניהם הוא חלק מהגדרת התפקיד של הקומונרית כמנהלת הסניף האחראית לניהול הצוות, לשיבוצו, להכשרתו ולתפקודו. המדריכים אינם בעלי ידע מקצועי והכשרה בעניין.

כמו כן התהליך החינוכי עם חניכי השחר נמשך גם לאחר השיבוצים, ומי שימשיכו תהליך זה הם מדריכי השבט. המדריכים מעבירים את המידע שיש להם בטופס חוות הדעת, ובעת הצורך גם בישיבה אישית עם הקומונרית.

ש: מה המקום של רכו נחשון בשיבוצים?

ת: רכו נחשון אינו משבץ; תפקיד רכו נחשון הוא להוביל את הצוות שיקבל לאחר השיבוצים. הקומונרית יכולה להתייעץ איתו בנוגע לקריטריונים שבעיניו נכון להקפיד עליהם השנה בשיבוץ לצוות נחשון, וכמובן הוא שותף פעיל בסגירת משימת הצוות.

ש: איך מקימים צוות חדש?

ת: צוות חדש בדרך כלל אינו הפתעה. הקומונרית יודעת מהו מספר חברי השבט המיועד לשיבוץ ומהו החזון שהיא רוצה לקדם בסניף, והיא מכוונת אליו.

צוותי נחשון מוקמים בתיאום עם רכז חבריא ב' המחוזי, ויש לסגור להם רכז כבר בשיבוץ השמיניסטים, ומשימה לפני השיבוץ של הצוותים. אם במיפוי הצוותים הקומונרית מגלה שזכיתם, ואפשר לפתוח צוות נוסף שלא חשבתם עליו קודם לכן, היא כותבת זאת במיפוי.

עם הרכז המלווה, רכז חב"ב או רכז ההדרכה - היא מקדמת את הקמת צוות נחשון, לפי הצורך.

ש: מה המקום של ועדת חינוך או ועדת הורים?

ת: היחידה שמנהלת את התהליך בסניף היא הקומונרית. את הקומונרית מנהל המחוז, והשיבוץ סופי נעשה לאחר אישור המחוז בישיבת השיבוץ.

ועדת הורים היא לעיתים גורם חשוב שצריך להתייעץ עימו ולערבו לאורך התהליך, בהקפדה על דיני לשון הרע, בהימנעות מנקיטת שמות מסוימים ובשמירה על מקומה של הקומונרית כמנהלת ומכריעה.

ש: האם למדריכים יש השפעה על המדריכים שיחליפו אותם?

ת: לא! מדריכים יכולים להמליץ לקומונרית על פרופיל של מדריך שהם חושבים שנכון לשבט שלהם. אין להם השפעה, ולא מתפקידם כלל לדון בשמות מסוימים או לבקש שיבוץ כזה או אחר.

ש: אילו טפסים הקומונרית צריכה להביא לישיבת השיבוץ?

ת: את שופסי חוות הדעת והמחווונים על כל חברי השבט המשתבץ, את המיפוי החברתי ואת השיבוץ שחשבה עליו.

ש: מה התאריך האחרון שהקומונרית יכולה להודיע בו על השיבוצים?
ת: עברי ללוח הזמנים בתחילת החוברת, וכל המקדים הרי זה משובח.

ש: הורה פנה לקומונרית, והיא חושבת שהוא צודק. היא הבינה שטעתה בשיבוץ, והיא רוצה לשנות. מה היא עושה?

ת: לקומונרית אין סמכות לשנות שום דבר בשיבוץ לאחר ההודעות. כל שינוי צריך לעבור דרך ועדת הערעורים המחוזית, על פי הנהלים, וועדה זו היא היחידה שרשאית לשנות שיבוץ.

ש: למה ההודעות נמסרות לפני מחנה סיירים?
ת: השבט ממשיך לפעול ותהליך השיבוצים אינו נקודת הסיום. לאחר ההודעות החברים יצאו למחנה סיירים בידיעה ברורה לאן הם משובצים. נוסף על כך תהיה הקומונרית פנויה לסגירת השיבוץ בתשומת לב מלאה לפני עזיבתה.

ש: איך מוודאים שהשבט ימשיך לפעול כקבוצה?
ת: רוצים בזה. קובעים מפגשים קבועים ומוודאים שמדריכי השבט ימשיכו ללוות ולחנך אותו.

ש: הקומונרית רוצה ששמיניסטים יהיו מדריכים של שבטי חב"ב. איך זה עובד? למי היא צריכה להודיע?
ת: יש הליך מסודר של שיבוצי שמיניסטים בניהול רכז חבריא ב' המחוזי. עליה למפות את הצרכים בסניף ואת השמיניסטים הרלוונטיים ולאשר את השיבוץ אצל רכז חבריא ב'.

ש: השבט החדש הוא חבריא א' או חבריא ב'?

ת: מרגע קבלת השם במוצאי שבת הארגון השבט החדש הוא חבריא ב'.

מדריכי השבט הם חלק מצוות חבריא ב', והוא שותף לפעילויות השונות. הוא זוכה שיהיו לו פעולות קבועות ומדריכים, דבר שבעז"ה יהיה בכל שבטי חבריא ב'. בעת הצורך וההתאמה אפשר לשלב בפעילויות חבריא א' סניפיות ומחוזיות.

ש: איך נראים הישב"צים של צוות חב"ב?

ת: הם די דומים לישב"צים של צוות חב"א, רק בקבוצה קטנה (יתרון) ובוגרת (עוד יתרון), שמאפשרת שיח ערכי ויוצר (כיף!).

צוות ארגון

צוות הארגון בסניף מוביל את העבודה הארגונית של הסניף. סניף חזק הוא סניף שיש בו יציבות ארגונית, תפעול שוטף נכון ויכולת ליזום אירועי שיא ולארגנם במקצועיות.

סרטון צוות ארגון -
 חפשי במרכז הדרכה
 לקומונרית בחיפוש חופשי
 את המושג 'צוות ארגון'

שיבוץ צוותי ארגון יתקיים רק בסניפים גדולים (מעל 300 חברים) או בסניפים שקיבלו לכך אישור מיוחד מהמחוז. הגודל המינימלי המומלץ לצוותי ארגון הוא שני חברים. גודל הצוות לא יעלה על חמישה חברים.

מבנה התפקיד:

- **שגרת פעילות הסניף** - על חברי הצוות לוודא ששגרת הפעילות בסניף מסודרת ובטוחה. על הצוות לנהל את נראות הסניף ואת משאביו. הצוות אחראי לשמור על רכוש הסניף ועל ציודו.
- **שבת ומפקד** - על הצוות לפעול למען נראות מכובדת של המפקד הסניפי. הצוות יעמוד במפקד בכל שבת, ולאחר המפקד יוכל להתאסף ללימוד משותף, לארגון מה שנדרש או לכל פעילות צוותית אחרת. אם יש תפילות בסניף במהלך השבת, על הצוות לפעול למקום מכובד ולסידורים, וכן להבדלה, אם יש.
- **מבנה** - הצוות אחראי לנראות מבנה הסניף ולניקיונו, בשיתוף ובתהליך חינוכי עם צוות ההדרכה כדי לרתום את חניכי הסניף לנושא ולנהל מערך תורניות.
- **חלוקת חללים וחדרי פעילות** - הצוות אחראי לנהל חלוקה מסודרת של חללי הפעילות בין השבטים והצוותים. חבר צוות אשר אחראי על כך ינהל טבלה מסודרת אשר תפרט איזה שבטים פועלים, מתי ואיפה. בניית הטבלה תיעשה בשיתוף הקומונרית בהתחשבות בצרכים הספציפיים לכל צוות ושבת לפי העניין והתקופה.

- **בשיחות** - מבנה הסניף הוא אבן יסוד בזכותנו וביכולתנו לחנך. צוות הארגון אחראי לבשיחות הסניף. אם אין בהכשרתו לתקן משהו, הוא אחראי בשיתוף הקומונרית לפנות לגורם מקצועי. על הצוות לסייר בסניף אחת לשבוע כדי לבדוק את תקינותו.
- **חינוך** - צוות ארגון אחראי להעביר ערכי ארגון, סדר, שמירה על ציוד ובשיחות לכל פעילי הסניף ולקיים בעניין פעילויות קבועות או חד-פעמיות. על הפעילויות להיות בתיאום עם הקומונרית ובשיתוף צוות ההדרכה.
- **מדיה** - הצוות אחראי למדיה הסניפית. על הצוות לדעת לתפעל מערכת הגברה וברקו, לנהל ולהיות נוכח במידת הצורך בזמן השימוש בהם. כמו כן, הצוות מוביל את תחום הרשתות החברתיות, צילום, עריכת סרטונים סניפיים וניהול הדפים הסניפיים בפייסבוק ובאינסטגרם. על הצוות לפעול בחוכמה וברגישות בניהול תחום זה.
- **קיימות** - על הצוות לפתח בסניף מערכת קיימות אקולוגית. מערך מחזור בפועל וחינוך לכך על ידי הובלת פעילויות במסגרות חבריא א' וחבריא ב'.
- **יציאות מחוץ לסניף** - כל פעילות מחוץ למבנה הסניף נעשית בשיתוף חברי צוות ארגון ובהובלתם הארגונית. הצוות יהיה שותף לתכנון הפעילות ויטפל במעטפת הארגונית הנצרכת מראש ותוך כדי הפעילות.
- **לוח שנה ומפעלים** - צוות הארגון יוצא למפעלי חבריא א' כחלק מתפעול המפעל, על פי הצורך. רכז הארגון המעוניין בעזרתם במפעל מחוזי יוביל את חברי הצוות במהלך המפעל, ינחה וילווה אותם.
- **ישיבות צוות** - רכז הצוות או קומונרית הסניף יערכו ישיבות צוות קבועות עם חברי הצוות. על פי שיקול דעת הקומונרית אפשר לצרף את חברי צוות הארגון לישיבות צוות ההדרכה וצוות נחשון באופן קבוע או חד-פעמי. אם יש בצוות ארגון שני חברים, הם יהיו חלק קבוע בישיבות צוות ההדרכה.

הכשרה

צוות הארגון מחויב לעבור הכשרה קבועה ומסודרת בתקופת כהונתו. על הצוות לצאת לסמינריוני הכשרה (שלב א' ושלב ב'). על הסמינריונים ממונה רכז הארגון המחוזי. לאורך השנה ייערכו סדנאות מקצועיות במסגרת הצוות הסניפי על ידי הקומונרית, רכז הצוות או גורם אחר המוכר לכך מטעם המחוז. ההכשרות הסניפיות יהיו באחריות הקומונרית ובהובלתה. בעת הצורך ייערכו גם הכשרות אזוריות ומחוזיות.

רכז הצוות

את הצוות ירכזו הקומונרית או שמינסטים שהקומונרית מינתה בתיאום עם המחוז. הרכז ינהל את חברי הצוות, יכשירם וילווה אותם באופן כללי ופרטני. אם הקומונרית אינה מרכזת ישירות את הצוות, היא תנהל אותו ותהיה שותפה באירועים ובישיבות צוות מרכזיות.

דרישות תפקיד חבר צוות ארגון:

- חיבור ומחויבות לתנועה ולסניף
- השתתפות בהכשרות
- נוכחות והשתתפות בישיבות צוות
- נוכחות במפקד ותפעול
- נוכחות בסניף בעת פעילויות ופעולות בתורנות פנים-צוותית
- השתתפות בפעילויות הצוות בהובלת הסניף, המחוז והתנועה
- יציאה למפעלים התנועתיים והשתתפות בהכשרות אליהם
- הופעה ייצוגית הכוללת חולצת תנועה (אפוד זוהר בעת הצורך)

מסגרת עשייה קבועה לצוות נחשון

העשייה הקבועה של צוות נחשון היא הבסיס עליו עומד הצוות, היא זו שמייצרת את הקביעות, את שגרת הפעילות, ואת התהליכים ארוכי הטווח שבעשייה של הצוות.

צוות שמתחיל את השנה עם עשייה קבועה הוא צוות מבוסס יותר, יציב יותר, ויכולתו להתמיד במשימות השונות גדולה יותר. בנוסף, כמו שלא נשבץ חבר שבט לצוות הדרכה ללא שבט מודרך כך עלינו כל חבר צוות נחשון לעשייה הספציפית בה הוא הולך להתמיד לאורך השנה.

על מנת להציג את צוות נחשון בצורה רצינית ומכובדת לחברי שבט קווה, יש לשאוף לגבש את כלל העשיות הקבועות הצפויות לחברי הצוות בשנה הבאה עד לערב החשיפה לחניכים. בכל מקרה, המועד האחרון לסגירת עשיות קבועות הוא ישיבת מיפוי הצרכים.

דגשים למציאת עשייה (במקרה ואין עשייה ממשיכה משנה שעברה):

1. עשייה מוגדרת לכל חבר צוות נחשון.
2. עשייה שבועית (ולא פעם ב...).
3. לא דורשת הכנה רבה מראש.
4. בעדיפות לעבודה עם אוכלוסיה קבועה.
5. בעלת נגישות תחבורתית.

השלבים במציאת מסגרת עשייה לצוות נחשון:

חשיבה מקדימה <<< גורמי סיוע וייעוץ במציאת המשימה <<< בניית המשימה בהתאם לתחום העשייה <<< סגירת המשימה <<< הצגה לחניכי השבט בערב החשיפה לשיבוצים <<<

1. חשיבה מקדימה:

- מה הצרכים שיש בקהילה שהסניף שלך פועל בה?
- באילו תחומים הרכזים/הצוות שלך רוצה לפעול?

2. מי יכול לעזור לנו למצוא משימה?

- **ברשות** - מחלקת נוער, מחלקת הרווחה, חברי מועצה.
- **בקהילה** - עמותות, רכזות גרעין/שירות, רבני קהילות, ועדות חסד, הורים מהסניף.
- **במוסדות** - מנהלי בית ספר/יועצות, מנהלי מוסדות לחינוך מיוחד.
- **בתנועה** - רכז נחשון (נוכחי והבא), רכזת האזור / הרכז המלווה ורכז חבריא ב'.

3. בניית המשימה בהתאם לתחום העשייה:

- **מועדוניות רווחה** - מוצאים מקום ללימוד (ניתן לעשות את זה בסניף), מגבשים רשימת ילדים + טלפונים דרך יועצת או מנהל המועדון, בונים תוכנית פעילות וקובעים בהתאם את כמות התקנים לחברי הצוות.
- **מועדוניות/חונכות חינוך מיוחד** - יוצרים קשר עם המוסד הנבחר, מבררים את אופי הפעילות (מה בדיוק צריך לעשות?), מחליטים על שעות מדויקות לעשייה וקובעים בהתאם את כמות התקנים לחברי הצוות.
- **קשישים** - מגבשים רשימת קשישים + טלפונים בצורה עצמאית או דרך הרשות. לאחר מכן עושים שיחה מקדימה לכל קשיש או עם המרכז בו מתקיימת הפעילות, בונים תוכנית פעילות וקובעים בהתאם את כמות התקנים לחברי הצוות.
- **גמ"ח** - מקצים מקום לאחסון הציוד. לאחר מכן בונים רשימת של נתמכים דרך עמותה, הרשות, או באופן עצמאי. בונים תוכנית גיוס משאבים (לדוגמא: עמידה בסופרים, תרומות קבועות, אירועי התרמה וכדומה), מגדירים את חלוקת התפקידים והעבודה במסגרת הגמ"ח (אחראים לגיוס, אחראים על האריזה של המשלוחים ואחראים על החלוקה וכן הלאה) ויוצרים מאגר בוגרים לשינוע.

4. איך נדע שיש לנו מסגרת עשייה לצוות נחשון סגורה?

- מקום + טלפון
- תוכנית פעולה ממשית
- וכמות תקנים מותאמת לצרכי העשייה.

מיפוי צרכים תפקיד שני - שמיניסטים

מיפוי צרכים סניף _____

אלו תפקידים נצרכים בסניף שלי?

סמני V בתפקידים הנדרשים, סמני בן/בת/שניהם וכתבי כמה את צריכה בסך הכול לתפקיד זה.

תפקיד	*אם זה לא משנה אין צורך לסמן	כמות
רכז/ת ארגון סניפי	בן/בת/שניהם	
רכז/ת צוות נחשון	בן/בת/שניהם	
מדריכ/ת יונתן	בן/בת/שניהם	
מדריכי שבט קווה	בן/בת/שניהם	
מדריכי שבט השחר	בן/בת/שניהם	
רכז/ת שילוב סניפי	בן/בת/שניהם	
ליווי חבר שבט משולב בצוותים	בן/בת/שניהם	
מוביל/ת סניף	בן/בת/שניהם	
רכז/ת צוות חב"ב		
רכז/ת צוות בית מדרש		
	סה"כ	

חשבי על חברי שבט רפאל המועמדים לשיבוץ לתפקיד שני וכתבי מי מהחברים מתאים בעינייך להמשיך להוביל את הסניף:

יש להגיש מיפוי זה לרכז חב"ב במחזור עד י"ט אייר 10.5.

לאחר אישורו יש לעבוד על גיוס ושיבוץ החברים.

מיפוי צרכים

מיפוי צרכים סניף _____ - שיבוצי קווה

סיכום שיחת משוב חברי צוותים השחר:

האם בוצעו כלל השיחות לכל חברי הצוותים?
 האם יש חברים שאינם ממשיכים לשנה שנייה בתפקיד? כמה? האם נעשו איתם תהליך תיקון ושיחת סיכום? האם שיתפת בתהליך את הרכות המלווה ואת רכז ההדרכה או חב"ב? האם יש חברי שבט רפאל שעוברים תפקיד (שלא לתקני השחר)?

כמה חברים יש בשבט קווה?	
בנים -	בנות -

הדרכה:

שבט	בוגרי כיתה	כמה מדריכים ישובצו משבט קווה?	כמה מדריכות ישובצו משבט קווה?	האם יש צורך במדריכים/משלבים/עמישב?
זרעים	ג			
נבטים	ד			
ניצנים	ה			
מעלות	ו			
יובל	צעירים			
מעפילים	ז			
הרא"ה	ח			
אופק	בוגרים			
סה"כ				

חוות דעת

דע אך - שכל עשה ועשה יש לו שירה מיוחדת משלו

מדריכים יקרים

כחלק מתהליך השיבוצים לתפקידים של שבט קווה, נשמח דרככם להכיר קצת יותר את חניכיהם. אנא מלאו את הטופס על כל חבר וחברה בשבט, בנחת, באמת וברגישות.

שם המדריכה _____ תאריך _____
שם החניכה/ה _____ בית הספר _____

ספרי על החניכה/ה

(תכונות וכוחות חזקים, דברים שקשים לו/ה, רמה דתית וערכית, קשר לתנועה):

כתוב/כתבי על משהו שלמדת מהחניכה/ה שלך:

האם יש מישהו/י בשבט שחשוב שת/יהיה איתו/ה? (פרט/י סיבה)

האם יש מישהו בשבט שלא כדאי שת/יהיה איתו/ה? (פרט/י סיבה)

משהו נוסף שחשוב לך להגיד (כתבו כל דבר שנראה לכם חשוב שנדע לקראת השיבוץ - מצבים בריאותיים וחברתיים שיכולים להיות שיקול, חששות בתחומים מסוימים או כל דבר אחר שחשוב לכם ולא בא לידי ביטוי מספיק במה שכתבתם עד כה):

אודה רבה!

בעז"ה נמשיך יחד לקדם את השבט למשימות גדולות!

מחווון לבעלי תפקידים בסניפי בני עקיבא

קומונרית יקרה, לפניך דף מחווון שמטרתו לעזור לך לאפיין את כל אחד מחברי שבט קווה על פי המפגשים וההמלצות שצברת בתקופה האחרונה. לכל תפקיד הוגדרו תכונות בסיס חשובות; נסי על פי השאלות המכוונות לזהות לאיזה תפקיד החברים מתאימים ביותר.

חשוב לזכור שהאנשים מורכבים והתפקידים מורכבים - ויש עוד שיקולים שחשוב להביא בקבלת ההחלטה. תני לך זה לעזור לך להיות מכוונת ומדויקת לטובת הסניף והחברים.

שם הקומונרית:	
שם החבר/ה:	
בית הספר:	תאריך:

תכונות מרכזיות נדרשות (מובן שתכונות שנכתבו בתפקיד אחד נדרשות לעיתים גם באחרים. רשימה זו נועדה לעזור להבחין בייחודיות של כל תפקיד ותפקיד) - כתבי מתחת לכל תפקיד את דגשי הערכה הסניפים שהחלטת עליהם עם הרכז המלווה. מה חשוב בסניף שלך בתפקיד זה.

הדרכה: יכולת העברת תכנים, מנהיגות, עולם תוכן, אישיות לדוגמה, עמידה לפני קבוצה.

נחשון: רגישות לסביבה, יוזמה, הקשבה, אידיאליסטיות, התמדה, יכולת עבודה בצוות.

*** (ארגון:** משימתיות, יכולת ארגונית, אחריות).

תיאור החברה/דברים שחשוב לדעת עליה/ה?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	במידה מועטה מאוד		
					חינוכי	האם לחברה יכולת מנהיגות והובלת קבוצה?
						האם לחברה/עולם תוכן משמעותי?
						האם לחברה יכולת עמידה והעברת תכנים?
					ארגוני	האם לחברה יכולות ארגוניות (סדר, חוש שכני)?
						האם לחברה יכולת ביצוע מעשית?
					דתי	האם הרמה הדתית של החברה יכולה לשמש דוגמה לחברי הסניף?
						האם החברה מחוברת/לסניף?
					תנועתי	האם החברה נאמנה לתנועה ולערכיה?
						האם החברה נוחה ונעימה לעבודת צוות?
					אישי	האם החברה פתוחה, קשובה ומכילה את הזולת?
						האם יתוכל החברה להתמסר לתפקיד ולהתחייב אליו בקביעות?
						האם החברה פעילה ויוזמת במעגלים שסביבו/ה?

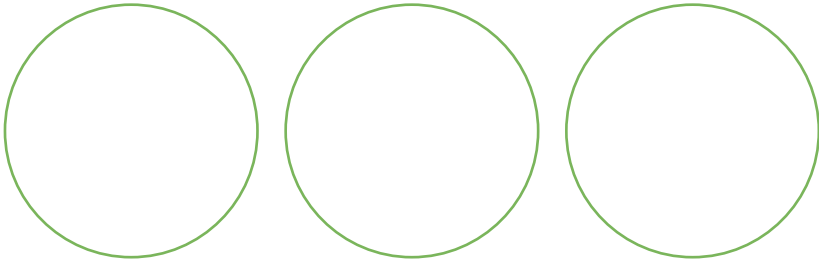
נראה שהחברה מתאימה ל: (אפשר לסמן כמה דברים)

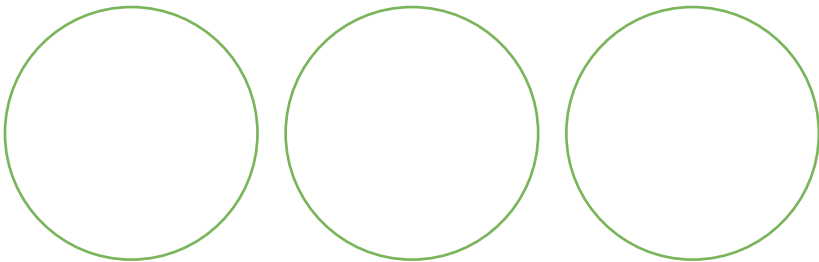
___ צוות נחשון ___ צוות הדרכה ___ מדריכה משלבת ___ מדריכת עמישב

מיפוי חברתי

קומונרית יקרה, אנו ממליצים למלא את חלוקת החבורות עם מדריכי השבט. ייתכן מצב שבו חבר או חברה נמצאים בכמה חבורות שונות. אנא כתבי את כל החבורות שבהן הם חברים, ולא דווקא את החבורה המרכזית שהם חברים בה. יש להביא דף זה לישיבת השיבוץ.

1. כתבי תחת כל עיגול את מאפיין החבורה (לדוגמה: בית ספר, חוג כדורגל, גרים באותה שכונה וכל קטגוריה אחרת שתעשה לך סדר).
2. שבצי את כל חברי השבט בעיגולים (אפשר לשבץ כל חבר בכמה עיגולים).
3. סמני בפס את החברים החזקים בסניף, ובנקודה את מי שאינם פעילים כל כך.

ניהול חב"ב

קבוצת השייכו

צוותים ותפקידים

שיבוצי שמניטטים

שיבוצי צוותים

ניהול התהליך

ש"ח שיבוצים

נספחים

